

Svar på revisionsrapport - Granskning av Enköping kommuns investeringsprocess

Utifrån genomförd granskning är den samlade bedömningen att kommunstyrelsen och tekniska nämnden inte helt säkerställer en ändamålsenlig investeringsprocess utifrån perspektiven ekonomi, långsiktighet, förutsägbarhet och intern kontroll.

Revisionsrapporten har utgått från följande frågor där bedömningen görs i en tregradig skala; grönt (uppfyllt), gult (delvis uppfyllt) och rött (ej uppfyllt).

Revisionsfråga 1.

Finns ett tydligt regelverk avseende investeringar?

(planering och tidplaner, förkalkyler, beslut, löpande kontroll/uppföljning, utvärdering/ efterkalkyler)?

Bedömning: Delvis.

Svar 1.

Revisionen anser att kommunfullmäktiges Regler för investeringar tydliggör roll och ansvar vad gäller planering, prioritering, underlag, beslut, avvikelser och uppföljning av investeringar.

Bedömningen "delvis" grundas på att planerat stöddokument till kommunfullmäktiges Regler för investeringar ännu inte är färdigställt. Därutöver anser de att ett gränsvärde behöver tydliggöras för när en investering kräver ett djupare underlag.

I samband med framtagandet av det politiska dokumentet Regler för investeringar var tanken att även ta fram ett stöddokument med detaljerade rutiner och arbetssätt för tjänsteorganisationen. Dokumentationen är tänkt att vara flexibel, dvs förbättringar/ändringar av rutiner och arbetssätt ska kunna ske kontinuerligt utifrån nya erfarenheter. Stöddokumentet beräknas färdigställas under 2025.

Att sätta ett gränsvärde i miljoner kronor som ett mått för när en investering behöver ett djupare underlag är inte alltid den avgörande faktorn.

Investeringsens komplexitet eller ovanlighet är mer styrande. Som exempel kan nämnas att förskoleinvesteringar har höga investeringsnivåer men där

styr investeringen av framtagna typförskola vilket normalt innebär att endast förstudie är tillräcklig.

Revisionsfråga 2.

Finns ändamålsenliga processer utifrån beslutade regelverk?

Bedömning: Delvis.

Svar 2.

Revisionen anser att investeringsprocessen i huvudsak följer Regler för investeringar. Även i denna punkt grundar revisionen sin bedömning "delvis" på att kompletterande stöddokument ännu inte finns.

Vidare konstaterar revisionen att det har förekommit att genomförandebeslut fattas vid olika tidpunkt för investeringsprojekt beroende på om det avser en fastighet eller gata/park respektive VA.

När regler ändras så kan pågående projekt hamna mellan både gamla och nya regler. Ett exempel är investering i avloppsreningsverket som spänner över en tidsperiod med mer än 10 år. Genomförandebeslut för enskilda projekt inom gata/park har ännu inte fattats då det inte förekommit några enskilda projekt inom den verksamheten.

Trots en övergång från äldre till nya regler har Regler för investeringar implementerats fullt ut vad gäller genomförandebeslut av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige.

Revisionsfråga 3.

Är verksamheterna delaktiga i planerings- och genomförandeprocess?

Bedömning: Delvis.

Svar 3.

Revisionen anser att kommunens investeringsprocess är tydliggjord i styrande dokument samt att beställande verksamhetsansvar och delaktighet i planeringsfasen av ett investeringsprojekt på ett övergripande plan är tydligt.

Revisionen konstaterar däremot att beställande verksamhets delaktighet och mandat inte är tydliggjord i styrande dokument avseende genomförandefasen samt att beställande verksamhetsförvaltning och nämnd inte får till sig någon rapportering avseende status för pågående investeringsprojekt (direkt rapportering från teknisk nämnd).

Revisionen ser dock positivt på att styrgrupper har implementerats samt att representanter för beställande verksamhet är inkluderade i både projektgrupp och styrgrupp.

När ett projekt har kommit fram till genomförandefasen i projektlivscykeln ska underlaget för projektet vara klart. Därefter fattar kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige ett genomförandebeslut med kalkyl innan projektet får starta. Ansvar för genomförandefasen har samhällsbyggnadsförvaltningen.

I stöddokumentet för tjänsteorganisationen ska verksamhetens eventuella delaktighet/mandat tydliggöras i genomförandefasen. Dokumentet färdigställs under 2025.

Vad avser rapportering av pågående projekt säger Regler för investeringar följande: ”Tekniska nämnden ansvarar för uppföljning av alla nämnders investeringsprojekt som rör fastigheter och anläggningar som ligger under tekniska nämnden. Tekniska nämndens uppföljning med prognoser ska delges berörda nämnder och kommunstyrelse.”

Tekniska nämndens svar är att utveckling av åiterrapportering till beställande nämnd kommer ske under 2024 i samarbete med lokalsamordnarfunktionerna.

I nuläget sker uppföljning av pågående enskilda projekt och samlingsposter i tertial, delår och helårsrapporter till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige enligt kommunstyrelsens tidplan.

Revisionsfråga 4.

Sker uppföljning och rapportering fortlöpande till styrelsen och berörda nämnder?

Bedömning: Delvis.

Svar 4.

Revisionen anser att regelverk för uppföljning och rapportering av investeringar till kommunstyrelsen och tekniska nämnden är tydliggjord samt att uppföljning sker i enlighet med fastställd årsplan.

Revisionen konstaterar att varken kommunstyrelsen eller tekniska nämnden har tagit del av något slutredovisningärende under år 2022 och rekommenderar tekniska nämnden att säkerställa att slutredovisning genomförs i enlighet med fastställt regelverk.

Enligt Regler för investeringar ansvarar tekniska nämnden för framtagande av slutredovisning för de enskilda investeringsprojekten.

En första slutredovisning har tagits fram under andra kvartalet 2024.

Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar med att ta fram en standardiserad mall som beräknas klar under 2024.

Rekommendationer till kommunstyrelsen

Sammanfattningsvis har följande rekommendationer lämnats till kommunstyrelsen.

Efter genomförd granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen och tekniska nämnden att:

- *Tillse att tekniska nämndens roll och ansvar i kommunens investeringsprocess tydliggörs och att nämndens beslutsmandat är tydliga och kända.*

Svar:

Revisionen anger i revisionsfråga 1 att roll o ansvar är tydliggjorda i Regler för investeringar vad gäller planering, prioritering, underlag, beslut, avvikelser och uppföljning. Eventuella frågetecken kring tekniska nämndens beslutsmandat och om det föranleder någon revidering av styrande dokument kommer att tydliggöras under hösten 2024.

Efter genomförd granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- *Säkerställa att Regler för investeringar implementeras fullt ut.*

Svar:

Revisionen anger i revisionsfråga 2 att investeringsprocessen i huvudsak följer Regler för investeringar. Slutredovisningar har dock ännu inte implementerats fullt ut. En första slutredovisning har tagits fram under 2024. Enligt tekniska nämndens svar beräknas en mall vara klar under 2024.